

Elżbieta Jaworska

"Inspiracje folklorystyczne w sztuce polskiej na przykładzie twórczości Jacka Malczewskiego", Kazimierz Wyka [w:] "Z zagadnień twórczości ludowej", pod red. R. Górskiego, J. Krzyżanowskiego, Wrocław 1972 : [recenzja]

Biuletyn Polonistyczny 16/47, 240

1973

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

(V) WYKA Kazimierz: Inspiracje folklorystyczne w sztuce polskiej na przykładzie twórczości Jacka Malczewskiego. W: Z zagadnień twórczości ludowej. Studia folklorystyczne pod red. R.Górskiego i J.Krzyżanowskiego. Wrocław 1972. IBL PAN, s. 71-82.

Autor wyróżnia trzy postacie inspiracji ludowej w historii malarstwa polskiego: 1) wierne odtwarzanie takich motywów, jak strój i obyczaj ludowy, wiejska chata i krajobraz wiejski, 2) odtwarzanie świata wierzeń i przekonań właściwych ludowi oraz 3) inspirowanie się plastyczną sztuką ludową. Nurt drugi, który określono mianem inspiracji folklorystycznej, można odnaleźć na gruncie polskim jedynie w malarstwie Malczewskiego, przy czym reprezentatywne są tu takie cykle, jak "Rusalki" i "Bajki", sięgające do źródeł i kształtowania się mitów, odtwarzające sytuacje archetypiczne. Tego rodzaju rozumienie ludowości, jakie autor przypisuje Malczewskiemu, występuje w sferze literatury u Juliusza Słowackiego.

BP/47/119

El.J.

(V) HRYCIK Krystyna: "Pieśń o żołnierzu tułaczu". (Fragment monografii folklorystycznej). "Acta Universitatis Wratislaviensis. N° 177. Prace Literackie". XIV. Wrocław 1972 s. 115-153.

Analiza dziejów tzw. "pieśni o żołnierzu tułaczu", której wersję pierwotną zanotowano prawdopodobnie na przełomie XVI i XVII w. Autorka omawia porównawczo zachowane warianty, podejmuje próbę ich datowania poprzez poszukiwanie analogicznych motywów i zwrotów językowych w literaturze epoki, analizę genezy i funkcji powtarzających się wątków, jak np. koło rycerskie, pieśń o wieży, motyw tułaczy i antywojenny, opowieść o żołnierzu i koniu. Szerzej omówiono XIX-wieczne wersje i przekształcenia tekstu. W zakończeniu - uwagi o pozycji pieśni we współczesnym folklorze żołnierskim.

BP/47/120

A.K.